

UC Leuven
Limburg

MOVING MINDS

**WORKSHOP Good Practice
'verbindend leren en leven in de
stad'**

Leene Leyssen

Wie ben ik? Zijn wij?

bachelor kleuter-
onderwijs UCLL

Leene Leyssen

lector beweging/outdoor learning/zoom out /steam

Onderzoeker : impulsproject leren en leven in de stad

leene.leyssen@ucll.be

Nele Vanhemel

lector opvoedkunde/diversiteit en leren/zoom out

onderzoeker : impulsproject leren en leven in de stad

nele.vanhemel@ucll.be

Tijdspad vandaag

BACHELOR KLEUTERONDERWIJS BRABANT ZOOM OUT

LEREN EN LEVEN IN DE STAD: VERBINDEND IN INTERACTIE

Een keuze-opleidingsonderdeel in de derde opleidingsfase waarin studenten hun onderzoekskompetenties aantonen (12 SP).

Doelen

Leraars bewegen met hun hele zijn

- reflecteert - onderzoekt - innoveert met het oog op levenslang leren
- heeft een open blik - is kritisch
- werkt aan de authentieke professionele identiteit
- profileert zich
- is informatie- en mediawijs
- toont zelfregie en onderzoeksgedrag

Leraars bewegen samen

- is gericht op samen school maken (in het eigen team - met externe partners - internationaal)

Sessies

- sessie 1** input CSL - brede school - sociale kaart
- sessie 2** sollicitatie
- sessie 3** probleemoriëntering werljnsorganisaties
- sessie 4** maatschappelijke competenties SDG's - diversiteitscompetenties
- sessie 5** presentatie probleemoriëntering werljnsorganisaties, sessaw
- sessie 6** individuele coaching onderzoeksvraag
- sessie 7** digitale feedback op reflectie - onderzoeksplan
- sessie 8** drieboeksgesprek op de stageplaats
- sessie 9** input presentatie CSL-ervaringen en onderzoeksrapport
- sessie 10** presentatie onderzoek

UC

ZO

ZOOM OUT Verbindend in i...

Teacher

Journal Activities Inbox 104 Skills

ZO Class Journal 63 items

UCLL
HOGESCHOOL

RESEARCH & EXPERTISE

DEEL 1 : OPO verbindend in interactie

Bachelorproof : zoom out
[MK322d] [1819]
● B-UCLL-MK322d-1819

BACHELOR KLEUTERONDERWIJS BRABANT
ZOOM OUT

LEREN EN LEVEN IN DE STAD:
VERBINDEND IN INTERACTIE

Een keuze-opleidingsonderdeel in de derde opleidingsfase waarin studenten hun onderzoekskompetenties aantonen (12 SP).

Doelen

Leraars bewegen met hun hele zijn

- reflecteert - onderzoekt - inzoomt met het oog op levenslang leren
- heeft een open blik - is kritisch
- werkt aan de authentieke professionele identiteit
- profileert zich
- is informatie- en mediawijs
- toont zelfregie en ondersemingen

Leraars bewegen samen

- is gericht op samen school maken (in het eigen team - met externe partners - internationaal)

Sessies

- sessie 1** input CSL - brede school - sociale kaart
- sessie 2** sollicitatie
- sessie 3** probleemoriëntering welzijnorganisaties
- sessie 4** maatschappelijke competenties SDG's - diversiteitscompetenties
- sessie 5** presentatie probleemoriëntering welzijnorganisaties, weesw
- sessie 6** individuele coaching onderzoeksvraag
- sessie 7** digitale feedback op reflecties - onderzoeksplan
- sessie 8** drieboekgesprek op de stagplaats
- sessie 9** input presentatie CSL-ervaringen en onderzoeksrapport
- sessie 10** presentatie onderzoek

taalkonvrees

bubbelkousje

Axellia VZW

UC

BACHELOR KLEUTERONDERWIJS BRABANT ZOOM OUT

**LEREN EN LEVEN IN DE STAD:
VERBINDEND IN INTERACTIE**

Een keuze-opleidingsonderdeel in de derde opleidingsfase waarin studenten hun onderzoekscompetenties aantonen (12 SP).

Doelen

De student

Leraars bewegen met hun hele zijn

- reflecteert - onderzoekt - innoveert met het oog op levenslang leren
- heeft een open blik - is kritisch
- werkt aan de authentieke professionele identiteit
- profileert zich
- is informatie- en mediawijs
- toont zelfregie en ondernemingszin

Leraars bewegen samen

- is gericht op samen school maken
(in het eigen team - met externe partners - internationaal)

Sessies

- sessie 1** input CSL - brede school - sociale kaart
- sessie 2** sollicitatie
- sessie 3** probleemoriëntering welzijnsorganisaties
- sessie 4** maatschappelijke competenties: SDG's - diversiteitscompetenties
- sessie 5** presentatie probleemoriëntering welzijnsorganisaties, seesaw
- sessie 6** individuele coaching onderzoeksvraag
- sessie 7** digitale feedback op reflecties - onderzoeksplan
- sessie 8** driehoeksgesprek op de stageplaats
- sessie 9** input presentatie CSL-ervaringen en onderzoeksrapport
- sessie 10** presentatie onderzoek

CSL ervaring - min. 80 SBU

Zelfstandig onderzoek

taalkaravaan

babbelkousje

Auxilia VZW

Sessie 1 : kennismaking

KU LEUVEN Zoeken in KU Leuven [INFO](#)

SERVICE LEARNING [Inloggen](#)

[WAT IS SERVICE-LEARNING?](#)
[SERVICE-LEARNING AAN KU LEUVEN](#)
[SERVICE-LEARNING WERELDWIJD](#)
[CONTACT](#)
[NIEUWS](#)

NL EN

Home > wat is service-learning?

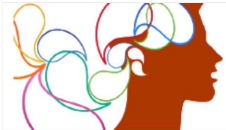
WAT IS SERVICE-LEARNING?

Service-learning (ook bekend als *community service learning* of *leren door maatschappelijk engagement*) is een onderwijsvorm waarin dienen, reflecteren en leren centraal staan. Studenten **dienen** de maatschappij door zich in een concrete gemeenschap te engageren. Ze **reflecteren** daarbij op een gestructureerde wijze over hun ervaringen, en aldus **leren** ze op academisch, maatschappelijk en persoonlijk vlak.

Service-learning draagt ertoe bij dat studenten zich als volledige personen ontwikkelen met niet alleen academische maar ook sociale en persoonlijke vaardigheden, en dat ze verantwoordelijke en kritische burgers worden.

DIENEN

REFLECTEREN

LEREN

CSL
Brede school
Sociale kaart

Vlaanderen DE SOCIALE KAART CONTACTEER ONS

Home desocialekaart.be Inloggen Registreren Nieuw wachtwoord aanvragen

Zoeken

Inloggen

Zorgvoorzieningen en zorgverstrekkers in Vlaanderen en Brussel

Wie of wat zoek je? Waar? [Zoeken](#)

1 Uitgebreid zoeken

STUDIEDAG
COMMUNITY
SERVICE LEARNING

*Dienen, reflecteren, leren
Katholieke dialogeschool
in verbinding met de samenleving*

19 september 2018 - Schaarbeek

ONDERWIJS

BREDE SCHOOL

Thema's Kenniscentrum Methodieken In praktijk

Wat is een Brede School?

Wat is een Brede School?

Een Brede School is een samenwerkingsverband tussen organisaties uit verschillende sectoren, waaronder één of meerdere scholen, die samen werken aan een brede leer- en leefomgeving, in de vrije tijd én op school, met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren.

Een kwalitatieve bredeschoolwerking heeft oog voor diversiteit, verbindingen en participatie. De concrete werking hangt af van de lokale context.

Dit referentiekader Brede School werd ontwikkeld op basis van internationale literatuur en ervaringen van Brede Scholen in Vlaanderen en Brussel (Jans & Emmelein, 2010). De term Brede School komt overgevoerd uit Nederland; andere termen die gebruikt worden zijn: community schools (VK en VS), extended schools (VK), vensterscholen (Groningen), ... Maar het gaat niet om een term, de inhoud staat centraal, namelijk het creëren van samenwerkingsverbanden rond kinderen en jongeren om hun kansen te vergroten.

[Meer lezen?](#)

Sessie 2 : ontmoetingsgesprek

- VOORTAAK : voorbereiden ontmoetingsgesprek
- OPDRACHT per 3 studenten
 - Aanvrager CSL-ervaring
 - Organisatie
 - Coach

organisatie zoeken
ontmoetingsgesprek
overeenkomst tekenen
préreflectie

Sessie 3 : info

Probleemoriëntering
reflectie na
probleemoriëntering
(préreflectie)
Solliciteren
Nadenken over onderzoek

Sessie 4 : info maatschappelijke competenties

**DIVERSITEITS
COMPETENTIE**
NIET CULTUREN, MAAR MENSEN
ONTMOETEN ELKAAR

THE SHIF [Onze activiteiten](#) [Projecten](#) [Onze leden](#) [Inspiratie](#) [Over ons](#) [Contact](#) [Word lid](#) [Ledenzone](#) [NL](#) [FR](#) [EN](#) [🔍](#)

Het verzamelpunt voor duurzaamheid in België
Wij brengen meer dan 410 bedrijven, NGO's en andere organisaties samen om partnerships te stimuleren. Wil jij ook samen met onze leden aan de slag?

Sessie 5 : presentatie probleemoriëntering

BABELKOUSJE

Achterliggende visie

*'Met Babelkousje krijgt je kind meer spreekdurf, breidt zijn woordenschat uit en vergroot het zelfvertrouwen. Onze taalprojecten zetten in op een **goed gevoel** ten aanzien van het Nederlands, benadrukken het belang van je moedertaal en bieden oefenkansen. Nederlands helpt je in je contacten met je burens, de school, de sportclub,... kortom om je **thuis te voelen** in onze gemeente.'*

Sessie 5 : seesaw

← → ↻ app.seesaw.me/#/class/class.44611d15-ae02-401b-8eb3-5836a802afe5/display/approved/person.49b01282-04d1-4fe0-a028-364b13db9d24

Leene Leyssen 278
Teacher - 5 Classes

Journal

Feb 1, 2019

Like Comment

BABELKOUSJE
Probleemprintering

PDF 7 pages

Voila, bij deze in orde =)

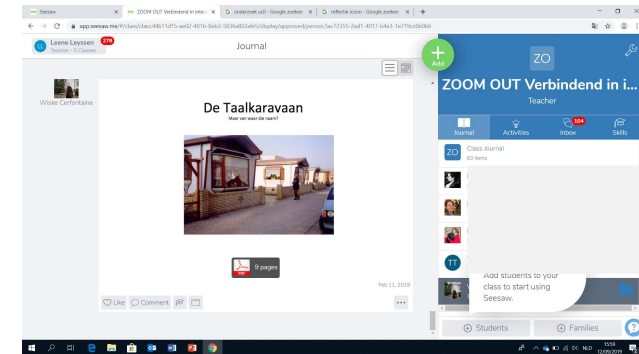

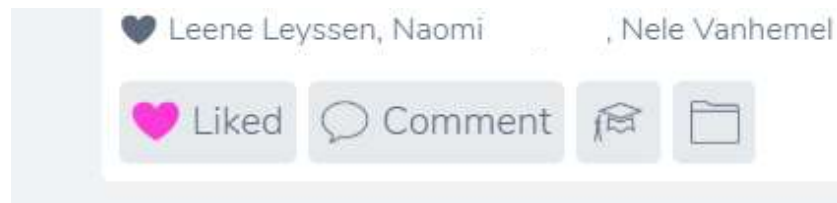
Sessie 5 : seesaw

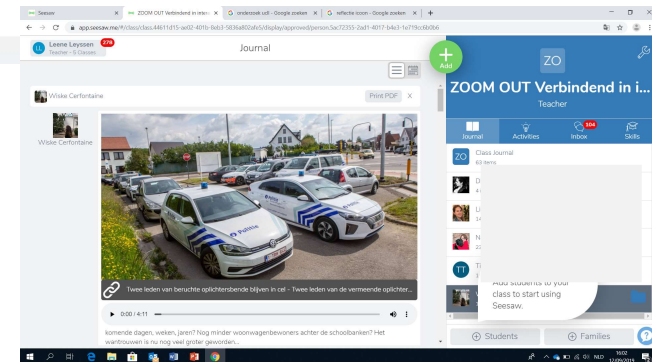
- Presentatie probleemoriëntering

- Aanmoedigen van elkaar als ze iets goed vinden

- Weten wie waar mee bezig is

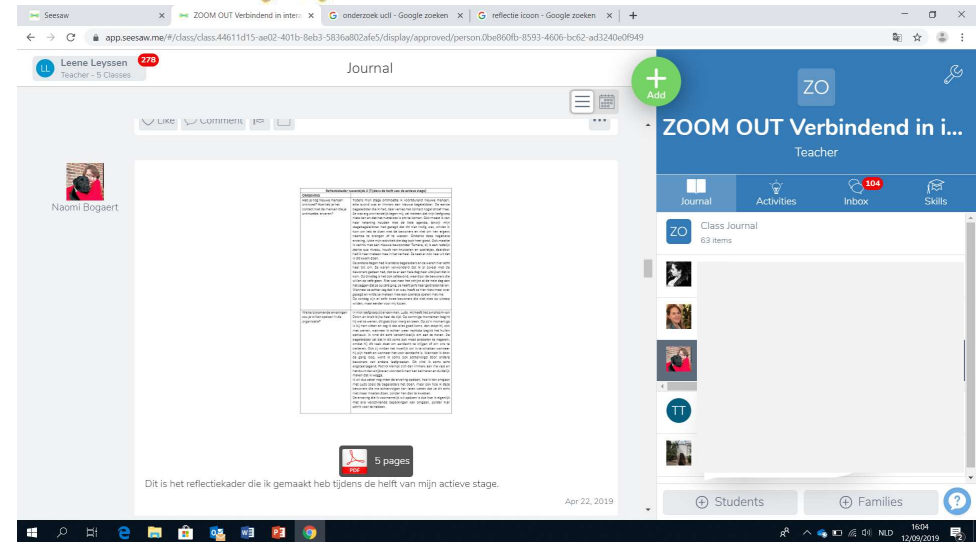
Sessie 5 : seesaw

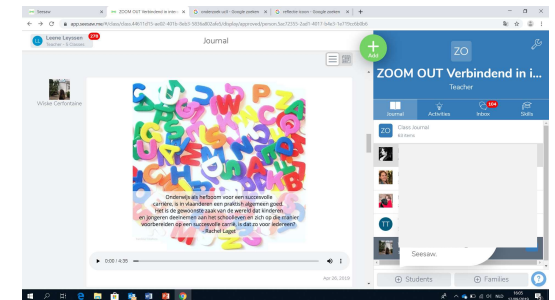
- Opgelegde reflectiekaders

bron : CSL Katholiek Onderwijs Vlaanderen

- Vrije reflecties op deeltjes uit het kader

Sessie 5 : seesaw

- Feedback op vrije reflecties en opgelegde reflectiekaders

paasvakantie wat langer komt.

Mijn persoonlijke doelen naar de volgende sessies zijn: net zoals Nayla me even in 'vogelperspectief' zetten en alles wat analyseren en dat ik meer in dialoog ga gaan met de mama van Aadi. Dat ze op deze manier ook via woorden te horen krijgt wat we allemaal doen en hoe Aadi evolueert.

Enkele weken had ik het met mezelf een moeilijk momentje en ben toen in de reflectiepen gekropen. Dit a.d.h.v. de BLOB TREE. Ik wil wel even benadrukken dat alles nu weer zijn normale gangetje gaat (gelukkig!) :)

Apr 14, 2019

♥ Nele Vanhemel

💬 Nele Vanhemel Dag Lise, mooi om te lezen hoe je je eigen worsteling beschrijft tussen aan de ene kant onbevooroordeeld te willen zijn, maar aan de andere kant ook voelt dat er over jouw grenzen wordt gegaan. Door het neer te schrijven lijkt je je daar nog meer bewust van te worden. Je bent duidelijk aan het leren :) [Edit](#) [Delete](#)

Like Comment

Journal

It appears you are back online. Refresh.

Criteria en versies bij reflectie (20, 25, 30, 35)	
Beoordeling	20
Beoordeling	25
Beoordeling	30
Beoordeling	35

1 page

Students Families

11:55 13/09/2019

Alles is zichtbaar voor iedereen
Iedereen is coach

Sessie 6 : coaching onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag:

Hoe kunnen we het belang van kleuteronderwijs aantonen bij woonwagenbewoners?

(voorlopige) deelvragen:

1. Wat zijn woonwagenbewoners?
2. Wat is er op het woonwagenterrein in Kessel-lo al geweten over kleuteronderwijs?
3. Wat is het effect van kleuteronderwijs op de verdere schoolloopbaan van woonwagenbewoners?
4. Wat zijn drempels die de woonwagenbewoners weg houden van het kleuteronderwijs en hoe zouden we deze kunnen weghalen of verlagen?
5. Wat doen instanties zoals scholen en buurtwerking al om kleuters van woonwagenbewoners op school te krijgen?
6. Welk onderwijs hebben de ouders zelf gehad?

Sessie 7 : digitale feedback op reflecties en onderzoeksplan

Onderzoeksplan ZOOM OUT

Stap 1: Beschrijf per onderzoeksvraag/deelvraag de onderzoeksactiviteiten

Hoofdvraag: Hoe kan ik de bewoners met een verstandelijke beperking, van Apojo leefgroep Wyngaerden, verbindend bezighouden?

Deelvragen :

1. Wat is een verstandelijke beperking?

- Onderzoeksactiviteiten: Ik ga informatiebronnen raadplegen:
 - Ik ga op verschillende momenten voor 6 april 2019 schriftelijke informatiebronnen raadplegen om antwoorden te vinden op mijn deelvraag.
 - Boek/handboek
 - Tijdschriftartikels
 - Website
 - Officiële instantie
 - E- bibliotheken
 - De catalogus van UCLL- bibliotheken: LIMO
 - HEB JE OOK NIETS GELEERD TIJDENS HET BEZOEK AAN DIE INSTELLING IN TREMELO HIERROND? DAN IS DAT OOK EEN ONDERZOEKSACTIVITEIT
 - KAN JE DE BEGELEIDERS VAN JE INSTELLING HIER NIET OVER BEVRAGEN?
 - Triangulatie: Ik ga verschillende bronnen raadplegen, zo kan ik de verkregen informatie met elkaar vergelijken en juiste van foute informatie filteren.
- Concrete acties:
 - Opzoeken van informatie over verstandelijke beperkingen op het internet.
 - Opzoeken van informatie over verstandelijke beperkingen op tijdschriften, boeken, cursussen,.. in verschillende bibliotheken.
 - Opzoeken van informatie over mensen met downsyndroom, met NAH.
 - De serie *down the road* bekijken.
 - Samenvoegen van de gevonden informatie.
 - Formuleren van een antwoord op deze deelvraag.

Sessie 8 : driehoeksgesprek op de stageplaats

Externe partner

Opleiding

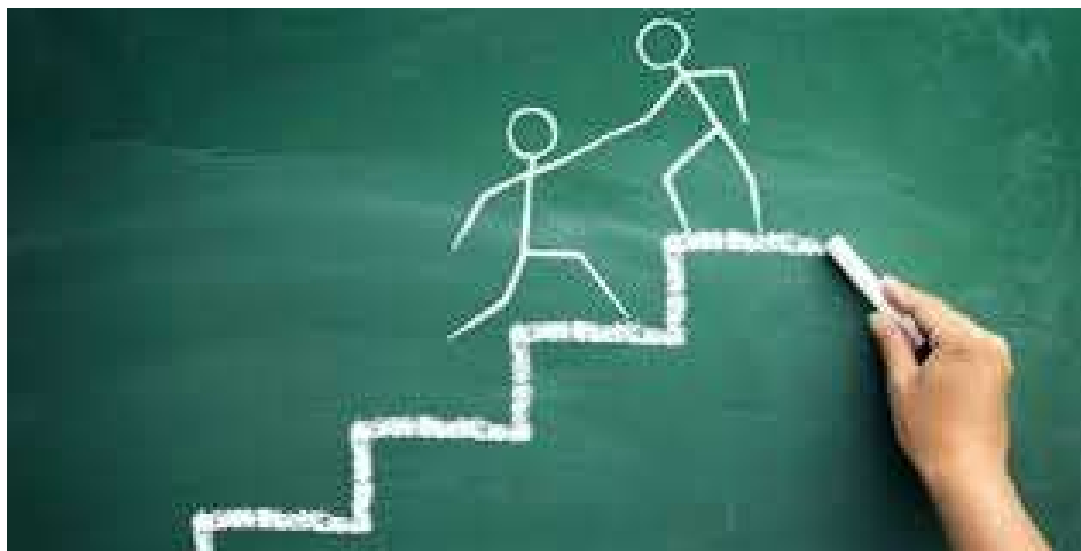
Student

presentatie

CSL-ervaring
student
Onderzoek student
Behoeften

Sessie 9 : inhoudelijke sessie onderzoeksrapport en presentatie

Sessie 10 : expertenronde

VOORSTELLING CSL-ervaring

Tinne's Post

ERVARING 2: DE RAPPORTEN

- BROERS: EERSTE LEERJAAR → 90% = BROERS WERDEN BELOOND MET SPELLETJES
- MIGRA: DERDE LEERJAAR → 87 % = MIGRA MET EEN KUSJE
- EMOTIES:
 - ik was hiervan aangedaan, rapport besproken met de mama
 - Visie van de mama gehoord, migra zelf beloond!

HOE KOMT EEN GEZIN IN AANMERKING VOOR

VOORSTELLING onderzoek

Tinne's Post

Op een schaal van 0-10, hoe nuttig kan het inschakelen van een draaiboek zijn voor nieuwe vrijwilligers?

0 antwoorden

Waarde	Percentage
0	0 (0%)
1	0 (0%)
2	0 (0%)
3	2 (25%)
4	3 (37.5%)
5	3 (37.5%)

May 23, 2019

Like Comment

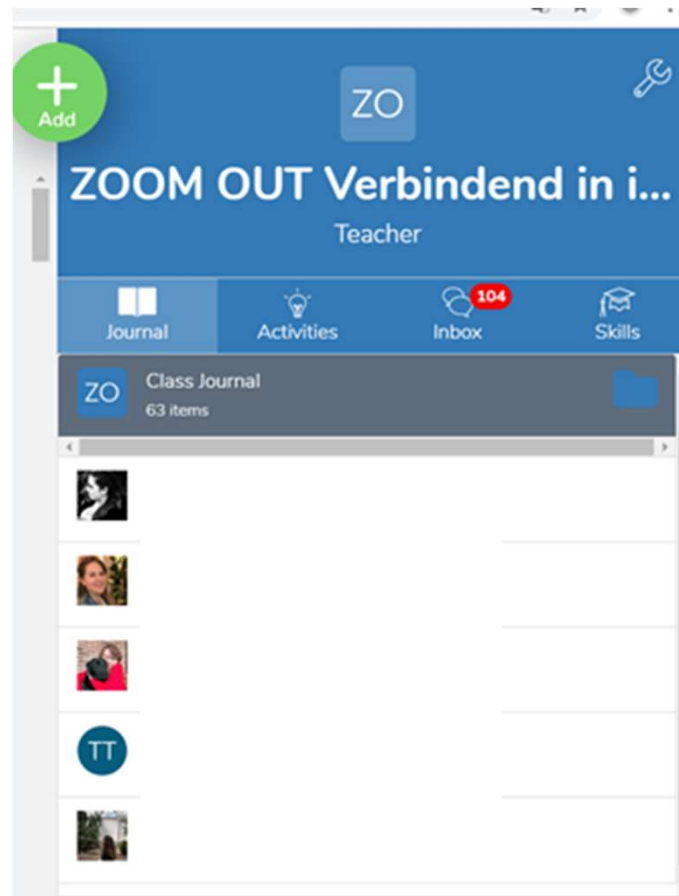
HOE KOMT EEN GEZIN IN AANMERKING VOOR

OPLEIDING - STUDENT - EXTERNE PARTNERORGANISATIES

DEEL 2 : CSL-ervaringen

DEEL 3 impulsproject

onderzoeksvraag

Hoe kan de methodiek CSL de
brede geëngageerde
hogeschool versterken?

onderzoeksmethode

Literatuurstudie

- CSL
- Brede school
- Geëngageerde hogeschool/universiteit

Interviews en lezingen

- Maaïke Mottart (KUL), Carine D'hondt (Katholiek Onderwijs Vlaanderen), Jose Gonzales (diversiteitsambtenaar Diest), Nathalie Vanlier (Brede school Gent), Lien Ooghe, Hadewijch De Doncker, Steven Oudenaert (Odissee), Prof. Antoinette Smith Tolken (Stellenbosch),...

onderzoeksmethode

- Thematische analyse (deductief/theoretisch) van de reflecties van vijf studenten die het OPO volgden (bewijzen zijn latent en sluimerend aanwezig, ze zijn interpretatief)
- Driehoeksgesprekken met student, opleiding en mentor
- Focusgesprek met studenten, mentoren welzijnsorganisatie en opleiding
- Insider view

Onderzoeksresultaten

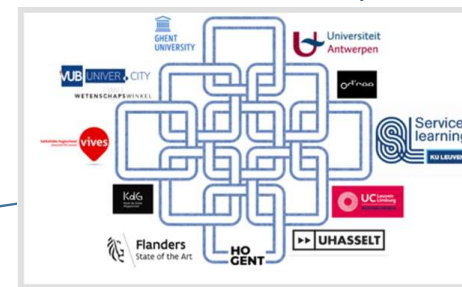
- CSL

- Brede school

- Geëngageerde hogeschool
(3de pijler hoger onderwijs)

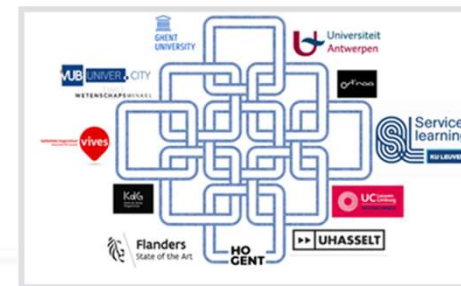
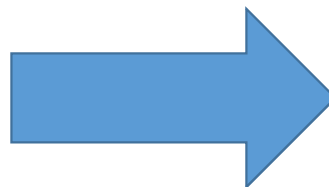

FOCUS

DIENEN – LEREN - REFLECTEREN

Brede geëngageerde hogeschool

Invullen reflectiekaders

- voor elke student hetzelfde kader
- waren al opgemaakt voor de thematische analyse. Ze zijn er dus niet op gericht

Reflectiekader EIND	
OMGEVING	
Heb je nog nieuwe mensen ontmoet? Hoe heb je het contact met de mensen die je ontmoette, ervaren?	
Welke bijkomende ervaringen heb je opgedaan in de organisatie?	
Welke achtergrondkennis/ -inzichten had je nog nodig om te kunnen functioneren in de organisatie?	
GEDRAG	
In welk aspect van de organisatie speelde jij een rol? Wat is was je taak daarin?	
Welke emoties gaf dit? (enthousiast, wat terughoudend, weerstand?)	
KENNIS & VAARDIGHEDEN	
Wat heb je al geleerd op maatschappelijk vlak	
Rond welke duurzame ontwikkelingsdoelen werkt je organisatie? Leg dit uit	
Wat heb je al geleerd als leraar?*	
Wat kon je bieden aan de organisatie als leerkracht?	
OVERTUIGING	
Hoe kijk je nu naar de doelgroep waarmee je werkt? Gebruik in je antwoord de zes diversiteitscompetenties.	
Wat heb je al geleerd van de doelgroep waarmee je werkte?	
IDENTITEIT	
Wat heb je al geleerd als persoon? Wat wil jij nog leren als persoon?***	
Wat kan je bieden aan de organisatie als persoon?	
ZINGEVING	
Wat is voor jou waardevol in de organisatie?	

Bron : reflectiedriehoek Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Onderzoeksgegevens thematische analyse

5 studenten
5 welzijnsorganisaties
5 reflecties a.d.h.v. reflectiekader

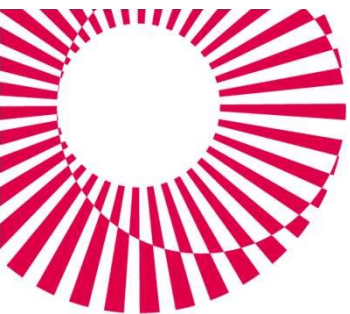
	Diete	Lise	Naomi	Tinne	Wiske
Préreflectie	Ok	ok	Ok	Ok	ok
Tussentijds 1	Ok	Ok	X	Ok	Ok
Tussentijds 2	X	Ok	Ok	Ok	Ok
Tussentijds tijdens stage	X	X	Ok	X	X
Eindreflectie	X	Ok	ok	x	X

thematische analyse

- thema's

Thema	
	Maximale ontwikkelingskansen
1.	gezondheid
2.	veiligheid
3.	maatschappelijke participatie
4 a.	talentontwikkeling
4 b.	plezier
5.	voorbereiding op de toekomst
	Brede Leer-en leefomgeving
	Verbreden van de leer- en leefomgeving
1.a	Nieuwe (maatschappelijke) contexten creëren
1.b	Bestaand aanbod toegankelijk maken
1.c	Infrastructuur openstellen en herinrichten
	Versterken van de leer- en leefomgeving
2.a	Barrières wegwerken
2.b	De omgeving van jongeren informeren en competenten maken
2.c	Fysieke omgeving optimaliseren
	Breed leren stimuleren
3.a	Creëren en deelnemen (verantwoordelijke taak in de samenleving)
3.b	Ontmoeten (kennis maken met...)
3.c	Oefenen (van competenties in een concrete maatschappelijke context)
	Breed samenwerkingsverband
1.	Verschillende sectoren (organisatie-hogeschool-ouders-basischool kind)
2.	Win win
3.	Binnenschools-buitenschools leren

Gegevensverwerking thematische analyse

studenten

driehoeksgesprekken en
expertenronde

Thema	fragment
1.	108
2.	
3.	10, 37, 39, 55, 57, 71, 74, 75, 83a, 11, 20a
4. (eerste ronde)	6, 8, 9, 18, 23, 30, 56, 59, 79, 80, 84, 90
4. a	6, 102, 8, 18, 23, 30, 69, 107, 79, 80
4. b	92, 98, 100, 9, 31, 38, 56, 71, 106, 83, 89
5.	40, 43, 51, 55, 60, 69, 84, 29, 58, 59, 105, 107, 81, 109
1.a	4, 7, 19, 20, 42, 50, 51, 52, 58, 73, 74, 76, 83
1.b	
1.c	
2.a	
2.b	
2.c	
3.a	1, 29, 30, 37, 75, 81, 82, 91, 93, 94, 95, 107, 108
3.b	2, 3, 5, 6, 19, 46, 47, 48, 66, 68, 70, 72, 76, 78, 82, 89, 104, 32, 45
3.c	8, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 22, 24, 25, 28, 29, 36, 41, 53, 59, 62, 64, 65, 67, 76, 84, 86, 87, 88, 97, 99, 101, 103, 107, 79
1.	11, 17, 21, 26, 83, 96
2.	27, 31, 32, 33, 38, 44, 45, 46, 47, 49, 54, 66, 76, 77, 78, 79, 85, 86
3.	45, 52,

Thema	gesprek
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	9, 11, 13, 15 (grenzen verleggen)
1.a	
1.b	
1.c	
2.a	
2.b	1, 2, 5
2.c	
3.a	
3.b	4
3.c	7, 8, 10, 12, 14
1.	3, 7
2.	1, 2, 5, 6
3.	

Kanttekeningen bij de resultaten

- Klein impulsonderzoek
- Niet alle studenten hebben alle verslagen gemaakt
- Préreflecties zijn niet mee opgenomen omdat het over verwachtingen en niet over feiten gaat
- Na de eerste ronde splitste ik talentontwikkeling en plezier op
- Erg prettig om te lezen

Conclusies

- DIVERSITEIT aan organisaties en sectoren
- BINNENSCHOOLS – BUITENSCHOOLS leren
- WAARDEVOLLE SAMENWERKING

Conclusies inhoudelijke raakvlakken tussen CSL – brede – geëngageerde hogeschool

VOOR DE STUDENT

Thema	
Maximale ontwikkelingskansen	
1.	gezondheid
2.	veiligheid
3.	maatschappelijke participatie
4 a.	talentontwikkeling
4 b.	plezier
5.	voorbereiding op de toekomst

'een vriendin van mij werkt op het CLB en vertelt wel eens over alle afwezigheden van de woonwagenbewoners. Zij moet die ouders uitnodigen voor een gesprek. Ze zegt dan "Dan moet ik die ouders uitnodigen voor een gesprek maar die komen niet. En waarom gaan die niet gewoon naar school?". Ik heb geleerd dat belangrijke onderwijsinstanties in onze maatschappij te weinig info hebben over deze doelgroep en ook niet goed weten hoe ze met deze doelgroep aan de slag kunnen. Ik heb dus geleerd dat brugfiguren hier een belangrijke rol in kunnen spelen en dat hier meer gebruik van gemaakt zou moeten worden'

VOOR DE STUDENT

Thema	
	Maximale ontwikkelingskansen
1.	gezondheid
2.	veiligheid
3.	maatschappelijke participatie
4 a.	talentontwikkeling
4 b.	plezier
5.	voorbereiding op de toekomst

'dat ik geduldig ben als kleuteronderwijzer en het kind genoeg tijd geef om te antwoorden. Ik ga niet dadelijk voorzegggen of boos worden'.

'ik ben enthousiast omdat de klik er tussen mij en Migra er al is'

'als leraar heb ik dus geleerd dat een goede voorbereiding loont.'

VOOR DE STUDENT

Brede Leer-en leefomgeving	
	Verbreden van de leer- en leefomgeving
1.a	Nieuwe (maatschappelijke) contexten creëren
1.b	Bestaand aanbod toegankelijk maken
1.c	Infrastructuur openstellen en herinrichten
	Versterken van de leer- en leefomgeving
2.a	Barrières wegwerken
2.b	De omgeving van jongeren informeren en competentier maken
2.c	Fysieke omgeving optimaliseren
	Breed leren stimuleren
3.a	Creëren en deelnemen (verantwoordelijke taak in de samenleving)
3.b	Ontmoeten (kennis maken met...)
3.c	Oefenen (van competenties in een concrete maatschappelijke context)

'in beide gezinnen gebeurde het wel eens dat de ouders onderling in hun vertrouwde taal spraken. Hier is zeker niets mis mee! Maar ik merkte zelf steeds dat ik er wat ongemakkelijk van werd. Alsof ik ergens bij was, alsof ik overbodig was. Heel gek, het is heel normaal dat ze zo communiceren maar ik was precies een indringer, Hierdoor ging ik anderstalige gesprekken in een ander daglicht zien...'

'mijn taak in deze organisatie is om de bewoners een bezigheid te bieden, die ze ook zouden kunnen doen in het weekend als ze niets om handen hebben'

'tijdens mij stage ontmoette ik steeds nieuwe mensen, elke avond was er immers een nieuwe begeleidster....

'ik kan mijn achtergrondkennis die ik de voorbije jaren in de opleiding heb opgedaan zeker gebruiken in deze organisatie. Zo gebruik ik de strategie van 'probleemoplossend denken' ook tijdens mijn sessies in het gezin...

VOOR DE STUDENT

Breed samenwerkingsverband	
1.	Verschillende sectoren (organisatie-hogeschool-ouders-basisschool kind)
2.	Win win
3.	Binnenschools-buitenschools leren

'dat we uiteindelijk hetzelfde doel hebben : het beste voor de kinderen maar dat zij dat op een andere manier invullen dan dat wij verwachten. Ik wil leren hoe we dit kunnen duidelijk maken zonder het wij – zij verhaal te creëren'

'tijdens mijn stage heb ik ingezet op leren van elkaar. Ik van de begeleiders en zij van mij. De begeleiders leerden van mij hoe ze zo een activiteiten best kunnen aanpakken en van de bewoners leerden ze dat ze veel meer kunnen. Ik leerde dat ik flexibel moest optreden, zo kwam ik voor verrassingen te staan,...'

VOOR DE EXTERNE ORGANISATIES

Thema	
Maximale ontwikkelingskansen	
1.	gezondheid
2.	veiligheid
3.	maatschappelijke participatie
4 a.	talentontwikkeling
4 b.	plezier
5.	voorbereiding op de toekomst

'de studenten leren hun eigen grenzen te verleggen'

Brede Leer- en leefomgeving	
Verbreden van de leer- en leefomgeving	
1.a	Nieuwe (maatschappelijke) contexten creëren
1.b	Bestaand aanbod toegankelijk maken
1.c	Infrastructuur openstellen en herinrichten
Versterken van de leer- en leefomgeving	
2.a	Barrières wegwerken
2.b	De omgeving van jongeren informeren en competenten maken
2.c	Fysieke omgeving optimaliseren
Breed leren stimuleren	
3.a	Creëren en deelnemen (verantwoordelijke taak in de samenleving)
3.b	Ontmoeten (kennis maken met...)
3.c	Oefenen (van competenties in een concrete maatschappelijke context)

'de organisatie leert bij over didactische skills, methodes om aan taalstimulering te doen, pedagogische skills,... studenten zijn het gewend om contact op te nemen met scholen, leerkrachten...'

'studenten leren werken met een andere doelgroep en passen de transfer toe van de verworven inzichten in de opleiding'

VOOR DE EXTERNE ORGANISATIES

Breed samenwerkingsverband	
1.	Verschillende sectoren (organisatie-hogeschool-ouders-basisschool kind)
2.	Win win
3.	Binnenschools-buitenschools leren

'Studenten werken samen met studenten uit andere disciplines (SRW)'

'de samenwerking was erg waardevol
'win-win'
'bij de start waren de meningen onder de begeleiders eerder verdeeld : 'wat komt zo een student nu doen?'. Maar nu besluiten ze volmondig : heel erg waardevol'

VOOR DE LERAREN(OPLEIDING) INSIDE VIEW

LECTOREN

- Werken breder dan lesgeven
- Beeld over de studenten verbreedt door samen andere dingen te doen
- Ervaren het belang van buitenschools leren
- Andere en nieuwe werkvormen hanteren

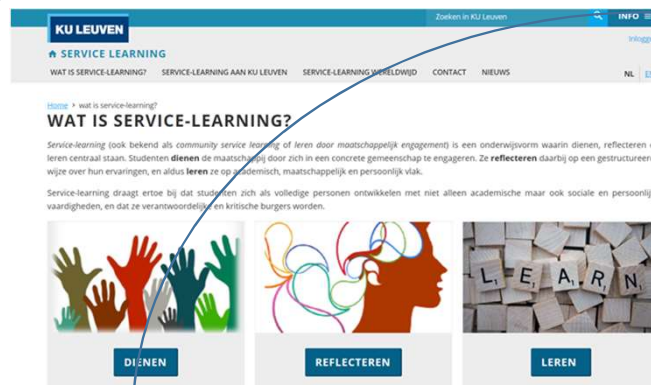
OPLEIDING/HOGESCHOOL

- Bredere student in het visier
- Band tussen de lerarenopleiding en de student versterkt
- Lerarenopleiding is positiever- en beter bekend
- Door CSL is er meer interne communicatie
- De werking van de hogeschool verruimt
- Er kan meer expertise uitgewisseld worden

BESLUIT CSL ondersteunt de brede hogeschool!

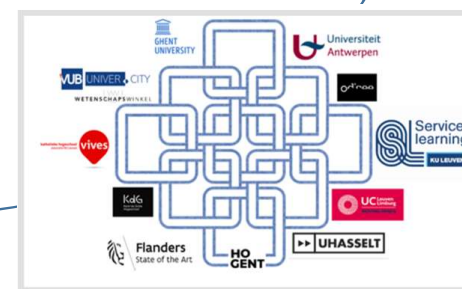
- CSL

- Brede school

- Geëngageerde hogeschool (3de pijler hoger onderwijs)

VERVOLGONDERZOEK

LEREN³ via CSL

Het leerrendement bij de sociale partnerorganisatie, de student en het opleidingsinstituut bij COMMUNITY SERVICE LEARNING

Discussie

- Welke evaluatiecriteria stellen jullie?
- Betrekken jullie studenten bij het opstellen van de criteria?
- Betrekken jullie partnerorganisaties bij het opstellen van criteria?